

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός, και η Αναστασία Γεωργίου, απόφοιτος Καλών Τεχνών που συμμετέχει στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, το οποίο υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife.

www.akti.org.cy

Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο aktingo.blogspot.com

Τα δάση μας: Να τα γνωρίσουμε για να τα σώσουμε!

Το 25% της έκτασης της Κύπρου καλύπτεται από δάση. Το "χρυσοπράσινο φύλλο", με την απερίμωση να καλύπτει και τον άνθρωπο να αδιαφορεί, έχει γεμίσει με δασικά ήδη (και όχι μόνο) που κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Τα δάση μας δεν είναι μόνο δέντρα: είναι πολύπλοκα συστήματα με ζώα και πουλιά και φυτά! Σήμερα το άρθρο μας είναι αφιερωμένο σε δύο σημαντικές ερευνητικές δράσεις που αφορούν τα δάση της Κύπρου, για τις οποίες μας ενημέρωσαν οι συντονιστές τους. JUNIPERCY: Ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου για τη διατήρηση, προστασία και αποκατάσταση των ενδημικών δασών με είδη Juniperus Το τμήμα Δασών σε συνεργασία με το τμήμα Περιβάλλοντος του υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Frederick και την ΑΚΤΗ Κέντρο Μελετών και Έρευνας ξεκίνησαν από τις αρχές του νέου έτους την υλοποίηση του έργου για την προστασία των ενδημικών δασών με είδη Juniperus (οικοτόπος προτεραιότητας 9560*) στην Κύπρο.

Της **Κυριακής Δημητρίου***

Το Juniperus είναι γένος που ανήκει στην τάξη των πευκωδών και στην οικογένεια των κυπαρισσοειδών με 60 είδη αρωματικών αειθαλών δέντρων ή θάμνων. Είναι γνωστό με τις ονομασίες γιουνίπερος, άρκευθος, αόρατος και κέδρος. Ενδημικά δάση με Juniperus spp. θεωρούνται οικοτόποι προτεραιότητας τύπου 9560 σύμφωνα με την Οδηγία των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σύμφωνα με την οδηγία αυτή, οι οικοτόποι προτεραιότητας διατρέχουν κίνδυνο να εξαφανιστούν από το έδαφος των κρατών μελών

© M. Andreou

© Elades N.C.

της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και η διατήρησή τους αποτελεί προτεραιότητα και ευθύνη των μελών της ΕΕ. Τα ενδημικά δάση με είδη Juniperus εμφανίζονται στην Κύπρο σε συνολική έκταση περίπου 800 εκταρίων. Σκοπός του προγράμματος είναι η προώθηση της μακροπρόθεσμης διατήρησης και αποκατάστασης των ενδημικών αυτών δασών. Οι στόχοι οι οποίοι έχουν τεθεί αφορούν κυρίως:

- στη διαμόρφωση και διάχυση γνώσεων για τη διατήρηση, αποκατάσταση, έλεγχο και εκτίμηση της κατάστασης των ενδημικών δασών με είδη Juniperus,
- στην κατανόηση και την ποσοτικοποίηση των φυσικών και ανθρωπογενών απειλών που συμβάλλουν στη μακροχρόνια υποβάθμιση του οικοτόπου, και στη διατύπωση μέτρων και δράσεων για την αναχαίτιση αυτών των απειλών,
- στο σχεδιασμό και εφαρμογή δράσεων για την προστασία και μακροχρόνια αποκατάσταση του οικοτόπου και
- στην παροχή βοήθειας για καλύτερη περιβαλλοντική διαχείριση σε περιοχές του δικτύου Natura 2000, με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων και κοινωνικών εταίρων.

Μέχρι στιγμής, δεν υπάρχουν στοιχεία πεδίου που να επιτρέπουν την εφαρμογή μέτρων διατήρησης, προστασίας και αποκατάστασης των απειλούμενων αυτών οικοτόπων. Το συγκεκριμένο έργο (κωδικός LIFEIO NAT/CY/717), το οποίο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE+, είναι το πρώτο το οποίο θα επικεντρωθεί στις εν λό-

γω περιοχές της Κύπρου. Σε αυτές περιλαμβάνεται η περιοχή του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους αλλά και οι πρόσφατα αναγνωρισμένες περιοχές Μαδαρής - Παπούτσας και της χερσονήσου του Ακάμα, ενώ αναμένεται η εφαρμογή καινοτόμων για τα κυπριακά δεδομένα μεθοδολογιών ελέγχου και αξιολόγησης. Ο κέδρος της Κύπρου Cedrus brevifolia: Νέο ερευνητικό πρόγραμμα με καινοτόμες προσεγγίσεις για τη διατήρηση του ενδημικού κέδρου της Κύπρου.

Ο δρ Κώστας Καδής, διευθυντής της Μονάδας Διατήρησης της Φύσης του Πανεπιστημίου Frederic, μας έστειλε το πιο κάτω ενημερωτικό κείμενο:

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της έρευνας για τη διατήρηση της μοναδικής βιοποικιλότητας που διαθέτει ο τόπος μας έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του ερευνητικού έργου με τίτλο "Ευπάθεια του ενδημικού Cedrus brevifolia από Κύπρο: Ανίχνευση των γονιδίων και των γνωρισμάτων φαινοτυπικής ποικιλότητας που συνδέονται με την προσαρμογή". Το έργο χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της "Δέσμης Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία 2009-2010" και συγκεκριμένα του προγράμματος ΔΙΔΑΚΤΩΡ, με περίοδο υλοποίησης τους 36 μήνες (έναρξη: 1η Αυγούστου 2011). Το έργο επικεντρώνεται στη μελέτη και διατήρηση του μοναδικού σε παγκόσμιο επίπεδο είδους κέδρου που εντοπίζεται

στην Κύπρο (Cedrus brevifolia). Συγκεκριμένα, ο βασικός σκοπός του έργου είναι η μελέτη συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της βιολογικής ποικιλομορφίας του κυπριακού κέδρου, η οποία θα συμβάλει στην κατανόηση της γενετικής και βιολογικής προσαρμογής του είδους αυτού, μέσα στον μοναδικό πληθυσμό που απαντά σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο και βρίσκεται στο δάσος της Πάφου. Τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη διατήρηση του είδους. Η καινοτομία του έργου έγκειται στο γεγονός ότι για πρώτη φορά θα μελετηθούν οι σχέσεις δεικτών (γενετικής δομής - περιβάλλοντος - φαινοτυπικής έκφρασης), ενός ενδημικού φυτού της κυπριακής χλωρίδας, με σκοπό τη μελέτη και κατανόηση της προσαρμογής του και τη σύνταξη αειφόρων διαχειριστικών μέτρων.

Το έργο αποτελεί τη μεταδιδακτορική εργασία Κύπριου ερευνητή και υλοποιείται από δίκτυο συνεργασίας που αποτελείται από τέσσερις φορείς από τρεις ευρωπαϊκές χώρες: τη Μονάδα Διατήρησης της Φύσης από το Frederick Research Centre (ανάδοχος φορέας, Κύπρος), το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών της Γαλλίας (INRA, Avignon - Γαλλία), το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων - Ελλάδα) και το τμήμα Δασών (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Κύπρος).

ΖΩ! Σε έναν κόσμο... πράσινης κατανάλωσης!

Μια πανευρωπαϊκή πράσινη εκστρατεία αφύπνισης για την πράσινη κατανάλωση εγκαινιάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τίτλο "Generation Awake", η οποία καλεί όλους μας (και ιδιαίτερα τους νέους καταναλωτές) να αναλογιστούμε τις επιπτώσεις των επιλογών μας στο περιβάλλον με στόχο την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων οι οποίοι δεν είναι ανεξάντλητοι! Η διαδραστική ιστοσελίδα της εκστρατείας www.generationawake.eu εμπλουτισμένη με βιντεάκια, τραγούδια και χρήσιμες πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας, νερού, προϊόντων κλπ., παροτρύνει και εμπνέει τον επισκέπτη να υιοθετήσει έναν άλλο τρόπο σκέψης συνειδητοποιώντας ότι οι καθημερινές μας επιλογές κάνουν τη διαφορά στον κόσμο που ζούμε. Η αλόγιστη αγορά και η υπερκατανάλωση αγαθών αποτελούν πλέον μια πολύ κακή συνήθεια εις βάρος του περιβάλλοντος. Ας αφυπνιστούμε λοιπόν και ας είμαστε σε εγρήγορση καθημερινά, κάθε στιγμή, να παίρνουμε έξυπνες αποφάσεις και επιλογές που θα κάνουν τον τόπο μας και τον πλανήτη μας υγιή και βιώσιμο.

Κ.Δ.

ΓΙΑΤΙ;

- Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει τι είναι αυτό το απίστευτο χαράτσι "για την Άμυνα", που πληρώνουν όλες οι ιδιωτικές εταιρείες των οποίων οι ιδιοκτήτες είναι Κύπριοι πολίτες (οι ξένοι δεν πληρώνουν) και που από 1/1/2012 φτάνει πλέον το 20% στο 70% των κερδών; Πρέπει να μας πει το κράτος τι άμυνα είναι αυτή! Έφτασε ο φόρος

ο εταιρικός στην Κύπρο το 23% (για τους ξένους παραμένει 10%, φορολογικός παράδεισος)! Μήπως βαφτίσαμε "Άμυνα" ένα ακόμα χαράτσι; Μάλλον! Ας μας το πουν, λοιπόν, να το ξέρουμε! Και ας μην ξεχνούν ότι η ύφεση από κάτι τέτοια χαράτσια ξεκινά.

ΞΑ

ΜΑΘΕΤΕ ΟΤΙ !

Το 1/3 της έκτασης της Ευρώπης καλύπτεται από δάση. Λιγότερα δάση έχει η Ιρλανδία με 8% του εδάφους της και περισσότερα η Φιλανδία, όπου τα δάση καλύπτουν το 72% της έκτασης της χώρας.

ΞΑ